

فرا تر از کلام بشری

تقوا در کلام علی علیه السلام

صدیقه نبوی زاده ، مریم انصاف ،

فاطمه آزادی

سرشناسه: نبوی زاده، صدیقه ۱۳۲۴- عنوان قراردادی: نهج البلاغه، فارسی- عربی، برگزیده شرح.

Nahjol Balaghah.Persian.Arabic.Selection.commantries

عنوان و نام پدیدآوران: فراتر از کلام بشری (تقوا در کلام امام علی علیه السلام) صدیقه نبوی زاده - مریم انصاف - فاطمه آزادی (بنیاد نهج البلاغه شهرستان کازرون)

مشخصات نشر: البرز، کرج، انتشارات ملرد ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۷۶ ص.؛ ۱۴/۵*۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۱-۴۴۳-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ سال قبل از هجرت - ۴۰ ق. - نهج البلاغه، تقوا

Aliibn Abi talib Imam I .Nahjol Balaghah — Piety

موضوع: نهج البلاغه - تقوا

موضوع:

Nahjol Balaghah — Piety

شناسه افزوده: انصاف، مریم، ۱۳۷۷، آزادی، فاطمه، ۱۳۵۰، علی بن ابی طالب(ع)، امام اول، ۲۳ سال قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه، برگزیده شرح.

رده بندی کنگره: ۴۴۳/۴۸ BP رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱۵ شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۴۳۶۷۸

www.ketab.ir

نام کتاب: فراتر از کلام بشری (تقوا در کلام امام علی علیه السلام)

نام نویسندگان: صدیقه نبوی زاده - مریم انصاف - فاطمه آزادی (بنیاد نهج البلاغه شهرستان کازرون)

طراح جلد: کیانا حسن زاده

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰ قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۱-۴۴۳-۷

صحافی: موسسه فرهنگی روزنه روجیم - شهرک صنعتی شورمست

آدرس انتشارات: کرج، چهار راه مصباح، بلوار ذوب آهن، ایستگاه اول، پلاک ۴۲

شماره تماس: ۰۹۱۲۵۶۴۸۸۰۲

مقدمه

نهج البلاغه مانند صدفی مشحون به گوهرهایی از حکمت‌های عالی است که در فرهنگ اسلامی مانند آفتاب نیمروز می‌درخشد. این کتاب نازله روح امام علی علیه السلام و برای تعلیم و تربیت خفتگان در بستر منیت است؛ معجونی برای شفا و مرهمی برای دردهای فردی و اجتماعی می‌باشد. مجموعه‌ای برای سازندگی انسان کامل و جامعه انسانی که در همه زمان‌ها دانشمندان و فیلسوفان می‌توانند در آن غورکنند و از گوهرهای آن بهره‌مند شوند.

بی‌تردید نهج‌البلاغه، جامع‌ترین کتاب پس از قرآن کریم است. گفتار و عمل امام در این کتاب در راستای معرفی دین علوی و اتصال حکومت زمان به حکومت نبوی و از بین بردن انحرافات می‌باشد. این کتاب مانند قرآن، یک کتاب سبک زندگی است و جامعه ما همان‌گونه که به آموزه‌های قرآن نیاز دارد، به معارف آن نیز محتاج است. این مجموعه غنی با پاسخ به نیازهای مختلف علمی و عملی انسان، توانسته است مانند قرآن هدایت بشر را در عرصه‌های گوناگون فردی و اجتماعی بر عهده بگیرد؛ شاید سراینکه آن را «برادر قرآن» لقب داده‌اند هم در همین نکته نهفته باشد. یکی از ویژگی‌های مهم نهج‌البلاغه که آن را از بسیاری از کتاب‌های دیگر ممتاز کرده، تنوع موضوعاتی است که در آن وجود دارد. پس از قرآن کریم بیشترین آثار و تالیفات در ارتباط با این کتاب شریف و ارزشمند نگاشته شده است.

۱۰	پیشگفتار.....
۱۲	انسجام بخشی از ارزش های دینی.....
۱۳	قداست ارزش های دینی.....
۱۳	ویژگی های ارزش دینی.....
۱۵	فلسفه زندگی انسان.....
۱۶	تعریف عبادت و پرستش.....
۱۷	روح عبادت و پرستش.....
۱۷	اثر بندگی خدا.....
۱۸	وصف احوال بندگان.....
۲۰	حقیقت عبودیت.....
۲۱	تعادل عبادت بدنی و مالی.....
۲۳	نماز در کلام امام علی علیه السلام.....
۲۴	یاد و توجه به خدا.....
۲۵	آخرت گرایی مردم.....
۲۶	فوائد ذکر در آیات و روایات.....
۲۷	برخی از آثار ذکر خدا.....
۲۷	آثار اعراض از یاد خدا.....
۲۸	از دید نهج البلاغه یاد خداوند چگونه معرفی شده است؟.....
۲۸	برداشت نهج البلاغه از عبادت چیست؟.....
۲۸	سیمای عبادت کنندگان در نهج البلاغه چگونه ترسیم شده است؟.....
۲۸	سه راز مهم صعود و پیشرفت.....
۲۹	ارزش های اخلاقی.....
۲۹	تقوا؛ هدف انسان.....
۳۰	مهم ترین عنصر بعد از تقوا.....
۳۰	معنای زهد.....
۳۱	زهد در معنا و اصطلاح دینی.....
۳۱	پارسایی.....
۳۲	برترین پارسایی.....
۳۲	زهد و پارسایی.....
۳۳	ارزش زهد و پارسایی.....
۳۵	بهترین زهد.....
۳۵	زهد مبنای رابطه انسان با جهان.....

۳۷	وصف زاهدان.....
۳۷	سالک الی الله.....
۳۸	بزرگترین مانع سالک.....
۳۸	سرنوشت پارسایان.....
۳۹	حقیقت ورع.....
۴۰	مراتب ورع.....
۴۱	تقوای پیشگان.....
۴۲	سفارش به پرهیزگاری.....
۴۴	نتیجه پرهیزگاری.....
۴۵	ابزارهای رهایی از لغزش ها.....
۴۶	بالاترین مرحله تقوا.....
۴۷	آثار تقوا در دنیا و آخرت.....
۵۰	نقش حیاتی تقوا و مهار نفس.....
۵۱	آینده پرهیزگاری.....
۵۲	ارزش تقوا.....
۵۳	تاثیر تقوا در نفس انسان.....
۵۳	مفهوم تقوا از نظر نهج البلاغه.....
۵۴	جایگاه تقوا در نهج البلاغه.....
۵۴	رئیس صفات پسندیده.....
۵۵	رابطه تقوا و درمان.....
۵۶	صفات متقین در قرآن.....
۵۷	گلچینی از صفات و کمالات متقین.....
۶۱	ویژگی های انسان با تقوا.....
۶۳	بندگان مقرب.....
۶۳	آثار قرب الهی.....
۶۵	ترس از خدا.....
۶۶	تضرع و زاری به درگاه خدا.....
۶۶	داستان خوف از خدا.....
۶۷	ارزشیابی اعمال در اسلام.....
۷۰	یک پیام مستمر: هدفداری و ضرورت تقوا.....
۷۳	منابع.....

پیشگفتار

تقوا را در فارسی، پرهیزگاری و اطاعت از فرامین خدا و سنت معصومین معنا کرده‌اند. اگر چه این معانی، خالی از قرابت، با مفهوم این واژه نیست، لکن معنی حقیقی تقوا وسیع‌تر و گسترده‌تر از آن است که بتوان با معدل صوری فارسی، تمام مفاهیم آن را منتقل کرد، زیرا بار مذهبی و معنوی‌اش، چنان وسعتی به این واژه داده است که در مواضع مختلف می‌توان تعبیر خاص از آن داشت. در قرآن کریم مشخصات این واژه زیاد به کار رفته است، با تفحص و غور علمی در معانی آن‌ها، مرزهای گسترده این کلمه، دایره حقایق خود را بیشتر و بهتر نشان می‌دهد؛ تقوا محور همه رفتارهای انسانی است؛ اگر فلسفه‌ی رسالت انبیاء عظام را در یک کلمه خلاصه کنیم باید بگوییم همه‌ی آن بزرگواران برای این قیام کرده‌اند تا از بشر طاعی هوسران خودکامه، موجودی متقی، متناسب با شخصیت والای انسانی بسازند. نگاهی بسیار کوتاه و گذرا به جرایم گوناگون که گریبان‌گیر توده‌های مردم است و اساس پرونده‌های قضایی را تشکیل می‌دهد گویای این حقیقت تلخ است که اصل تقوا چنانکه باید در جوامع رعایت نمی‌شود، به عبارت دیگر، آیا تهمت، افتراء، اختلاس، ارتشا، تجاوز به عنف و انواع جنایاتی که هر روز به شکلی شاهد مصادیق آن هستیم علنی نشانی از بی‌تقوایی دارد؟ آیا اگر جلوه‌های گوناگون تقوا در صفاتی چون رضا، قناعت، مهار نفس، احترام به حقوق هم‌نوع و نظایر آن، چنانکه باید، بازگو و تشریح شود گام موثری در تخفیف و کنترل رفتارهای ناهنجار برداشته خواهد شد؟